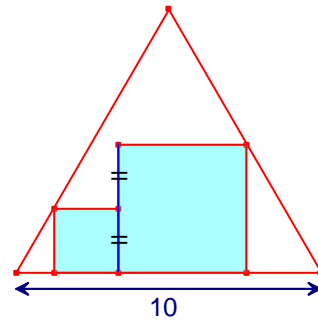

Problemes de Geometria per a l'ESO 458

4571.- La figura està formada per un triangle equilàter de costat 10 i dos quadrats. Calculeu l'àrea de la zona ombrejada.

Solució:

Siga el triangle equilàter ABC de costat $\overline{AB} = 10$

Siga el quadrat $DEFG$ de costat $\overline{DE} = a$

Siga el quadrat $EHIJ$ de costat $\overline{EH} = 2a$

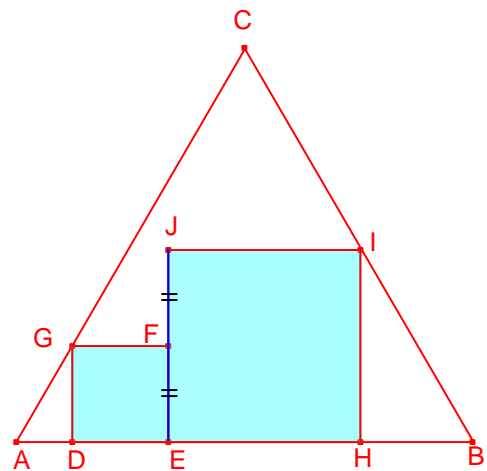
$$\overline{AD} = \frac{\sqrt{3}}{3}a, \overline{BH} = \frac{2\sqrt{3}}{3}a$$

$$\overline{AB} = (3 + \sqrt{3})a = 10$$

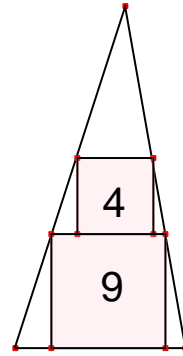
$$a = \frac{5}{3}(3 - \sqrt{3})$$

L'àrea ombrejada és:

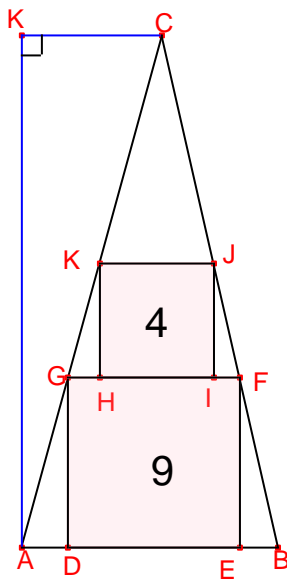
$$S_{ombrejada} = 3 \cdot a^2 = 50(2 - \sqrt{3})$$

4572.- La figura està formada per un triangle que conté dos quadrats d'àrees 4, 9.
 Calculeu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea del triangle.

Solució:

$$DE=3, HI=2$$

$$AB=a, AK=h$$

els triangles ABC, GFC, KJC són semblants

Teorema Tales

$$a/h = 3/(h-3) = 2/(h-5)$$

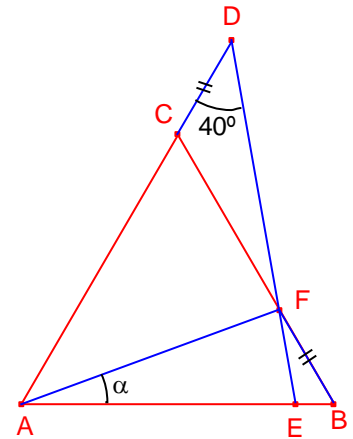
$$a=9/2, h=9$$

$$[rosa]=13$$

$$[ABC]=\frac{1}{2} \cdot 9 \cdot \frac{9}{2} = 81/4$$

$$[rosa]/[ABC]=52/81$$

4573.- En la figura, el triangle $\triangle ABC$ és equilàter,
 $\overline{BF} = \overline{CD}$, $\angle ADE = 40^\circ$
 Calculeu la mesura de l'angle $\alpha = \angle FAB$

Solució:

Siga $\overline{AB} = 1$, $\overline{BF} = \overline{CD} = a$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ABF$:

$$\frac{1}{\sin(60^\circ + \alpha)} = \frac{a}{\sin \alpha}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle CDF$:

$$\frac{1-a}{\sin 40^\circ} = \frac{a}{\sin 20^\circ} = \frac{1}{\sin 40^\circ + \sin 20^\circ}$$

Dividint ambdues expressions:

$$\frac{\sin(60^\circ + \alpha)}{\sin 40^\circ + \sin 20^\circ} = \frac{\sin \alpha}{\sin 20^\circ}$$

$$\frac{\sin(60^\circ + \alpha)}{\sin 80^\circ} = \frac{\sin \alpha}{\sin 20^\circ}$$

$$\sin(60^\circ + \alpha) \cdot \sin 20^\circ = \sin \alpha \cdot \sin 80^\circ$$

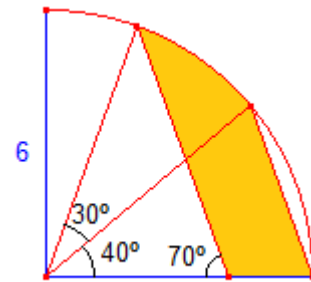
$$\cos(40^\circ + \alpha) - \cos(80^\circ + \alpha) = \cos(80^\circ - \alpha) - \cos(80^\circ + \alpha)$$

$$\cos(40^\circ + \alpha) = \cos(80^\circ - \alpha)$$

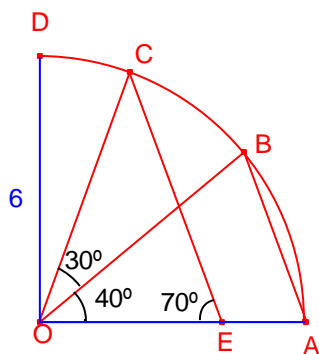
$$40^\circ + \alpha = 80^\circ - \alpha$$

$$\alpha = 20^\circ$$

4574.- La figura està formada per un quadrant de radi 6.
 Calculeu l'àrea de la regió ombrejada

Solució:

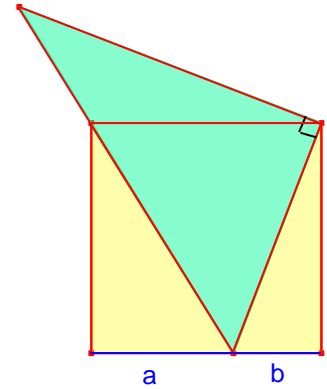
Siga el quadrat de centre O i radi $\overline{OA} = 6$

Els triangles isòsceles $\triangle OAB$, $\triangle OCE$ són iguals.

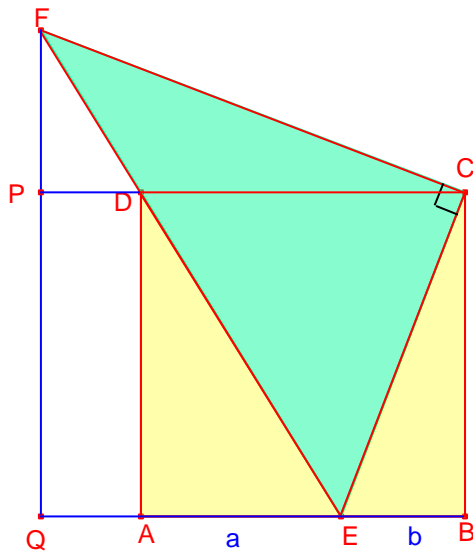
L'àrea ombrejada és igual a l'àrea del sector de 70° i radi 6 menys l'àrea del triangle $\triangle OCE$ menys l'àrea del segment circular de 40° i radi 6.

$$S_{\text{ombrejada}} = \pi \cdot 6^2 \cdot \frac{70^\circ}{360^\circ} - S_{OCE} - \left(\pi \cdot 6^2 \cdot \frac{40^\circ}{360^\circ} - S_{OCE} \right) = \pi \cdot 6^2 \cdot \frac{30^\circ}{360^\circ} = 3\pi$$

4575.- La figura està formada per un quadrat i un triangle rectangle.
 La proporció entre l'àrea verda i l'àrea groga és $V : G = 3 : 2$
 Calculeu la proporció $a : b$

Solució:

$$[Groga] = (a+b)^2/2$$

$$d = PF, c = PD$$

$$\text{angle } DCF = \text{angle } ECB$$

$$d(a+b+c) = b(a+b)$$

FPD, DAE semblants

teorema Tales

$$d/c = (a+b)/a$$

$$d = b(a+b)^2 / (a^2 + b^2 + ab)$$

$$[Verda] = (1/2)(a+b)(a+b+d)$$

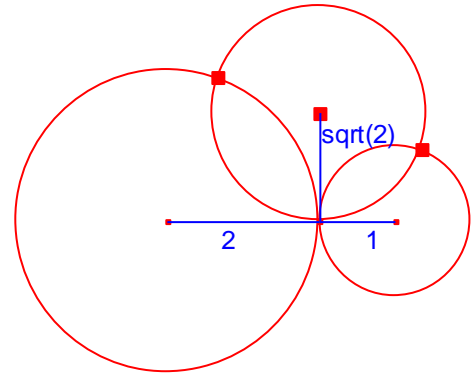
$$[Verda]/[Groga] = 3/2$$

$$(a+b)(a+b+d)/(a+b)^2 = 3/2$$

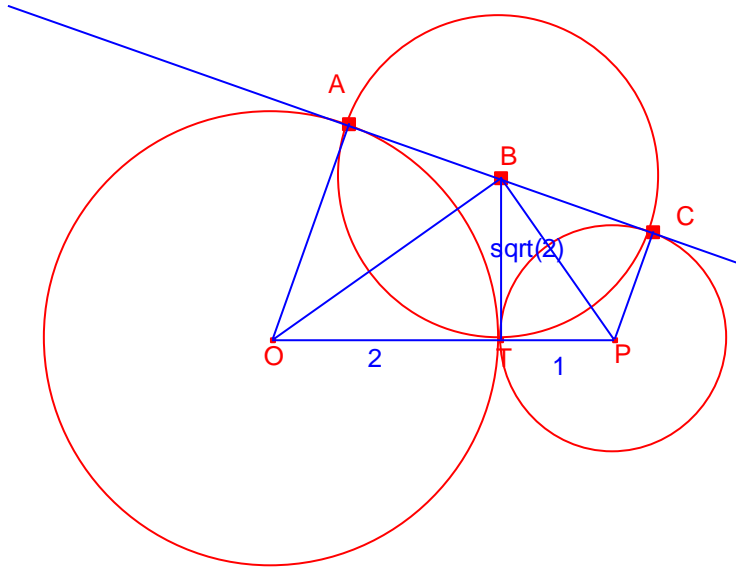
$$a^2 - ab - b^2 = 0$$

$$a/b = \Phi$$

4576.- Dues circumferències tangents i una tercera circumferència que toquen el segment que connecta els seus centres en el punt de tangència. Demostreu que els punts vermells (centre i dos punts d'intersecció) són col·lineals.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OT} = 2$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = \overline{PC} = 1$

T punt de tangència d'ambdues circumferències.

Siga la circumferència de centre B i radi $\overline{BA} = \overline{BC} = \overline{BT} = \sqrt{2}$

T punt de tangència de la circumferència i el segment $\overline{OP}$.

$$\angle OTB = 90^\circ$$

Els triangles rectangles $\triangle OAB, \triangle OTB$ són iguals.

$$\angle OBA = \angle OBT$$

Els triangles rectangles $\triangle OAB, \triangle OTB$ són iguals.

$$\angle PBC = \angle PBT$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle OTB, \triangle PTB$:

$$\overline{OB} = \sqrt{6}, \overline{PB} = \sqrt{3}$$

$$\overline{OB}^2 + \overline{PB}^2 = \overline{OP}^2$$

Aplicant el teorema invers de Pitàgores:

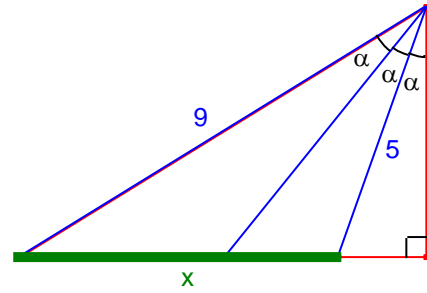
$$\angle OBP = 90^\circ$$

Els angles $\angle OBT, \angle PBT$ són complementaris.

Els angles $\angle ABT, \angle CBT$ són suplementaris.

Aleshores, A, B, C estan alineats.

4577.- La figura està formada per un triangle rectangle d'hipotenusa 9.
 Un angle agut del triangle s'ha dividit en tres parts iguals.
 Calculeu la mesura del segment x

Solució:

Siga el triangle rectangle ABC , $B = 90^\circ$, $\overline{AC} = 9$

Siga E el punt de la hipotenusa tal que $\overline{CE} = \overline{CD} = 5$.

Siga K la intersecció de $\overline{CF}$, $\overline{DE}$

$\angle EKC = 90^\circ$

$\angle ADC = 90 + \alpha$, $\angle KDC = 90^\circ - \alpha$

$\angle ADE = 2\alpha$

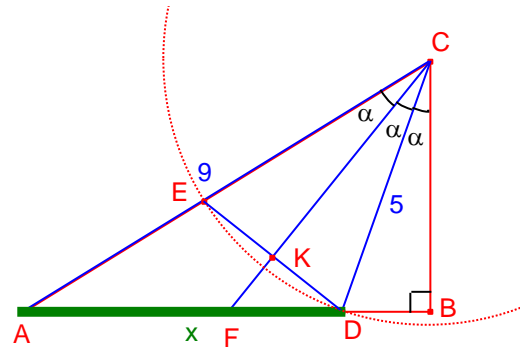
Els triangles, $\triangle ADC$, $\triangle AED$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

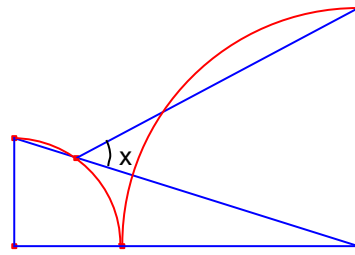
$$\frac{x}{9} = \frac{4}{x}$$

Resolent l'equació:

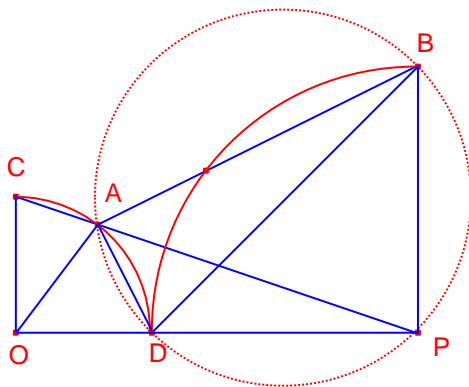
$$x = 6$$

4578.- La figura està formada per dos quadrants.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

$$\text{angleOPC} = a$$

$$\text{angleAOD} = 90^\circ - 2a$$

$$\text{angleOAC} = \text{angleODA} = 45^\circ + a$$

$$\text{anglePDA} = 135^\circ - a$$

$$\text{angleDAP} = 45^\circ$$

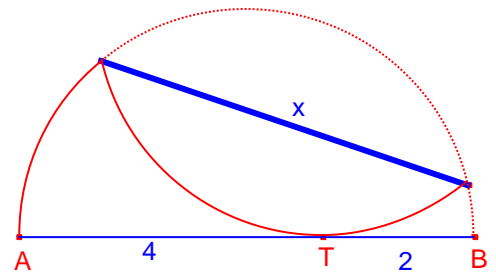
$$\text{angleDBP} = 45^\circ$$

DPBA cíclic

$$\text{anglePAB} = \text{angleBDP} = 45^\circ$$

4579.- Una semicircumferència es doblega pel segment x i el arc resultant és tangent al diàmetre, formant dos segments de longituds 4 i 2. Calculeu la mesura del segment x

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 6$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PT} = 3$ tangent al diàmetre $\overline{AB}$.

El segment OP és perpendicular JK . JK és mediatriu de OP

$\overline{OT} = 1$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTP$:

$$\overline{OP} = \sqrt{10}$$

$$\overline{JM} = \frac{x}{2}$$

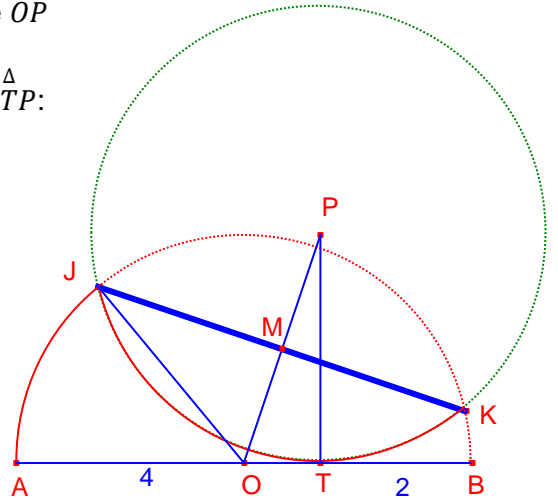
$$\overline{OM} = \frac{1}{2}\sqrt{10}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OMJ$:

$$9 = \frac{10}{4} + \frac{x^2}{4}$$

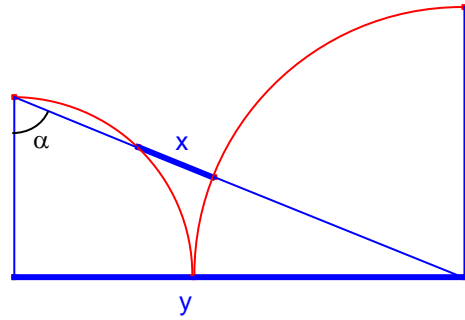
Resolent l'equació:

$$x = \sqrt{26}$$

4580.- La figura està formada per dos quadrants.

Si $\frac{x}{y}$ és màxim, calculeu $\sin \alpha$

Solució:

Siga el quadrant de centre P i radi $\overline{PT} = \overline{PB} = 1$

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OT} = y - 1$

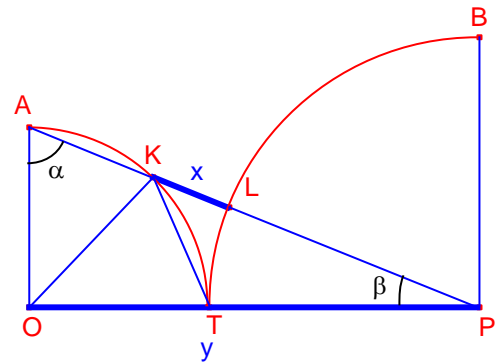
Siga $\angle OPA = \beta = 90^\circ - \alpha$

$\angle KOT = 90^\circ - 2\beta$

$\angle OKT = \angle OTK = 45^\circ + \beta$

$\angle KTP = 135^\circ - \alpha$

$\angle DAP = 45^\circ$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle KTP$:

$$\frac{1}{\sin 45^\circ} = \frac{1+x}{\sin(45^\circ + \beta)}$$

$$x = \cos \beta + \sin \beta - 1$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle OKP$:

$$\frac{y}{\sin \beta} = \frac{y-1}{\sin \beta} = \frac{1}{\cos \beta - \sin \beta}$$

$$y = \frac{\cos \beta}{\cos \beta - \sin \beta}$$

$$f(\beta) = \frac{x}{y} = \frac{(\cos \beta + \sin \beta - 1)(\cos \beta - \sin \beta)}{\cos \beta}$$

$$f'(\beta) = \frac{-3 \cos^2 \beta \cdot \sin \beta - \sin^3 \beta + 1}{\cos^2 \beta}$$

$$f'(\beta) = 0$$

$$2 \cdot \sin^3 \beta - 3 \cdot \sin \beta + 1 = 0$$

Resolent l'equació:

$$\sin \beta = \frac{\sqrt{3} - 1}{2}$$

$$\sin \alpha = \cos \beta = \frac{\sqrt{2\sqrt{3}}}{2} \approx 0.9306048591$$